

**KONCEPCE ROZVOJE
MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ
PRO ROKY 2023–2029**

V Hradci Králové dne 31. července 2023

doc. Mgr. Petr Grulich, Ph.D.

Návrh Koncepce rozvoje Muzea východních Čech v Hradci Králové (dále také MVČ) pro roky 2023–2029 vznikl participativním způsobem uvnitř muzea. Nejprve proběhly diskuze ředitele muzea s vedoucími jednotlivých oddělení MVČ. Jejich závěry byly zpracovány a následně vznikly klíčové oblasti a trendy rozvoje MVČ. Ty byly představeny k diskusi účastníkům jedné z celomuzejních porad. Zaměstnanci MVČ všech pracovních zařazení v celkem 10 smíšených pracovních skupinách (mix napříč profesemi a odděleními) tak měli možnost se vyjádřit k jednotlivým strategickým otázkám budoucnosti MVČ a přinést své podněty. Takto vzniklý materiál byl následně diskutován a zpracován v nejužším vedení MVČ tvořeném ředitelem MVČ a oběma jeho náměstkyněmi. V posledním kroku provedl finální konstrukci návrhu koncepce stávající ředitel MVČ.

Vedení MVČ vnímá jako klíčové pro vnitropodnikové klima a pro motivaci zaměstnanců MVČ, aby koncepce rozvoje instituce na roky 2023–29 nevznikla od „zeleného stolu“, ale aby se s ní alespoň z části ztotožňoval široký personál MVČ, který je dnes tvořen více než 80 interními a dalšími 80 externími pracovníky (plus cca 30 kustody a strážnými z ČMBA). Cesta participativního zapojení všech pracovníků, anebo alespoň poskytnutí možnosti, aby se pracovníci zapojili, je dle vedení MVČ důležitá jako jeden z nástrojů sebeidentifikace personálu s institucí a loajality k ní a jejímu vedení. Svůj význam měla volba této metody i s ohledem na skutečnost, že funkční období ředitele MVČ v létech 2017–2023 bylo zaměřeno mj. na konsolidaci vnitřních poměrů v MVČ po předchozím odvolání bývalé ředitelky. Většina zaměstnanců MVČ tento přístup tvorby koncepce rozvoje kvitovala.

Koncepce rozvoje muzea vychází ze tří základních premis:

- Muzeum východních Čech v Hradci Králové je zavedené moderně fungující nadregionální vědecko-výzkumné muzeum, které již více než 140 let hraje v severovýchodních Čechách svou nezastupitelnou a stabilní roli. Cílem koncepce je tuto roli rozvíjet, prohlubovat a celkově práci MVČ zkvalitňovat, aniž by bylo nutné některé aspekty činnosti muzea budovat od nuly.
- MVČ je příspěvková organizace Královéhradeckého kraje. I když disponuje poměrně vysokou mírou finanční a tím i rozhodovací soběstačnosti, je ve svých strategických otázkách limitována rozhodováním politické reprezentace kraje a směry rozvoje, které vedení kraje nastoluje.
- I přes výše uvedené musí každá instituce hledět vpřed a mít svou vlastní nosnou a mohutnou vizi, která nestojí na pouhém zkvalitňování dosaženého, popř. na očekávání rozhodnutí politiků, neboť by ve skutečnosti šlo o pouhé přešlapování na místě. I když koncepce vznikla jako nástroj pro pokračování v práci dosavadního vedení muzea, snaží se hledět vpřed a být ambiciózní.

Koncepce rozvoje MVČ na roky 2023 – 2029 obsahuje dvě základní části:

- SWOT analýzu, která se snaží postihnout současný stav MVČ v jeho kladech i záporech a která současně odhaluje klíčová témata celého dokumentu.
- Strukturovanou systémově-realizační část, která klíčová témata rozvoje muzea rozpracovává do jednotlivých opatření a jejich celků.¹

¹ Tato část je vědomě zpracována rozsáhle a podrobně, aby poskytovala oporu budoucím grantovým přihláškám, jež se pro rozvoj jednotlivých témat mnohdy musejí odkazovat na strategické dokumenty instituce.

SWOT ANALÝZA

S – Silné stránky

- a) MVČ je zavedená instituce s historicky významným postavením ve městě i kraji.
- b) Historická budova muzea je turisticky velmi atraktivní a ve spojení s objekty v areálu Gayerových kasáren tvoří funkční muzejní kampus.
- c) Sběrka MVČ je rozsáhlá a velmi kvalitní.
- d) Muzeum disponuje věkově strukturovaným kolektivem pracovníků s převahou mladších sil, který je na odborných pozicích tvořen výhradně vysoce kvalifikovanými odborníky.
- e) Organizace je schopna se průběžně adaptovat na výzvy, které přicházejí zvenčí.
- f) Muzeum je zapsanou institucí VaVal, afiluje za sebe do RIV, má interní grantový systém VaVal a průběžně zlepšuje svůj vědecký výkon.
- g) Výstavní činnost se opírá o vnitřní grantový systém, který garantuje interdisciplinární a technologický přístup a disponuje vlastním výstavním architektem.
- h) Digitální výstavy a návštěvní produkty se staly standardem v práci MVČ.
- i) Muzeum vybudovalo velmi kvalitní a rozsáhlé edukační programy pro základní a střední školy a dokáže nabídnout program i mateřským školám.
- j) Granty a projekty jsou standardem v práci MVČ a muzeum je v grantové oblasti dlouhodobě úspěšné v řádu desítek mil. Kč ročně.
- k) V muzeu běží formou akreditace program Erasmus+, který usnadňuje mezinárodní kontakty muzea. Významná část personálu program využívá.
- l) Muzeum má velmi dobře fungující a v regionu etablované archeologické odd. Vlastní terénní výzkumná archeologická činnost je pro organizaci přínosná nejen z odborného, ale také z hospodářského hlediska.

W – Slabé stránky

- a) Muzeum sice postupně stále víc naplňuje charakter celokrajského muzea, nicméně zejména v historických vědách je veřejností stále značně vnímáno jako muzeum městské.
- b) Vzájemné povědomí o činnosti jednotlivých oddělení MVČ je slabé. Ve výstavní i jiné činnosti je proto vzájemná mezioborová spolupráce nedostatečná a přetrvávají tendence k separátnímu vidění témat. Situaci komplikuje také dislokace personálu do vícera budov ve městě.
- c) Muzeum nedisponuje dostupnou plochou pro muzejní činnosti pro veřejnost pod širým nebem. V Hradci Králové nemá muzeum ani vlastní výstavní budovu.

- d) Muzeum nemá plně pokryté některé odborné i obslužné pozice. Deficit je zejména na přírodovědeckém oddělení, regionálním pracovišti pro tradiční lidovou kulturu, oddělení ochrany sbírky a na provozním oddělení.
- e) Muzeum má podhodnocenu oblast akční reklamy ve fyzickém i digitálním prostoru.
- f) Muzeum zaostává v oblasti digitalizace sbírek.
- g) Muzeum je nuceno využívat interní informační systémy, které spolu většinou vzájemně nekomunikují a nejsou pro organizaci typu a velikosti MVČ vhodné. MVČ proto fatálně zaostalo v oblasti digitalizace procesů. Dále chybí jednotné interní úložiště dokumentů, včetně document management systému, což znesnadňuje práci.
- h) Mezinárodní výjezdy v rámci Erasmus+ využívá jen cca polovina odborných pracovníků.
- i) Přístrojové vybavení pro špičkový výzkum a vývoj zaostává za vybavením celostátních muzeí a univerzit.

O – Příležitosti

- a) Vrbenského kasárna jako rekonstruovaná multifunkční muzejně kreativní budova, popř. celý muzejně kreativní kampus Gayerových kasáren bude ve spojení s dříve rekonstruovaným hlavním odborným pracovištěm a historickou budovou historicky největší rozvoj muzea v jeho dějinách, otevře možnost konání nových typů akcí, podpoří nízkoprahovou roli a zapojení MVČ do kulturně-kreativních aktivit ve městě.
- b) Přípravovaná nová expozice Muzea války 1866 s digitální gamifikovanou nadstavbou skýtá možnost významného rozvoje pokrokového muzejnictví a současně možnost nové dimenze spolupráce se zájmovou komunitou.
- c) Již etablovaný systém Erasmus+ je jedním z klíčových nástrojů pro zvyšování kompetencí pracovníků MVČ a jeden ze stavebních kamenů budoucího karierního systému MVČ.
- d) Předchozí nástup pokročilých informačních a komunikačních technologií do MVČ je základem a cestou dalšího rozvoje do podoby moderního a pokrokového muzea.
- e) Projekt Řemeslné huti a dosud dobře etablované pracoviště pro TLK je základem pro budoucí rozvoj etnografie, kulturní antropologie a jejich propojení s moderním výstavnictvím. Může jít o unikátní cestu MVČ.
- f) Kvalitativní i kvantitativní nárůst muzejní pedagogiky v MVČ v posledních letech je základem pro další rozvoj směrem k chybějící mezioborové spolupráci uvnitř MVČ.
- g) Centrum kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje a celkově oblast metodické činnosti MVČ je prostředkem pro posilování role MVČ v regionu a současně pro rozvoj kompetencí pracovníků MVČ a pro rozvoj mezioborové spolupráce uvnitř a vně MVČ.

- h) Haly Na Ptákách v Jaroměři, budova ve Stěžerech a případně Čtvercová kasárna v Josefově jsou možnostmi pro zasycení hladu po depozitárních prostorách, tzn. mohou být nástrojem pro novou éru významných akvizic MVČ v oblastech, v nichž se dosud MVČ nemohlo prosazovat.
- i) Vědeckovýzkumný a grantový potenciál MVČ je dlouhodobě vysoký a umožňuje další rozvoj jak v oblasti prestižních aktivit VaVal, tak v oblasti rozvojových prostředků nad rámec běžného financování organizace.
- j) Těsné propojení MVČ s vysokými a středními školami nabízí potenciál pro plnění celého spektra úkolů. Potenciál využití studentů je velmi atraktivní.
- k) Úzká a intenzivní spolupráce MVČ s městy a obcemi a také s pamětovými institucemi v kraji i mimo něj nabízí rozvoj nových témat a možnost provazování činností MVČ napříč obory, tématy, regiony, atp.
- l) Sofistikovaný fundraising z privátních zdrojů může být zajímavou doplňkovou alternativou pro institucionální a grantové financování zejména ve výstavní a akviziční činnosti.

T – Hrozby

- a) Nárůst agend jak v ekonomicko-administrativní oblasti, tak v odborných oblastech, jenž je dán rozvojovými aktivitami, který však není vždy kompenzován nárůstem počtu personálu. To s sebou nese vyšší riziko vyhoření a omezenou schopnost přijímat nové úkoly.
- b) Příjmy z velkých archeologických ZAV na liniových stavbách dotují ostatní činnosti MVČ. Po skončení těchto ZAV a vyčerpání potenciálu velkých archeologických zakázek, nebudou-li učiněna další opatření, hrozí rychlý a významný propad příjmové stránky rozpočtu MVČ.
- c) Platové zaostávání resortu kultury za průběhem inflace a zejm. za resortem školství přináší hrozbu ztráty motivace pracovníků a odlivu kvalitních zaměstnanců.
- d) Existuje hrozba zhoršení vnitřního klimatu v MVČ nedostatečnou komunikací uvnitř organizace.
- e) Finanční i organizační komplikace ohledně rekonstrukcí objektů Vrbenského kasáren, depozitárních hal Na Ptákách v Jaroměři a Čtvercových kasáren v Josefově mohou přinést zastavení či zpoždění rozvoje MVČ a obnovení prostorového deficitu depozitárních prostor včetně následného dopadu na všechny činnosti muzea.
- f) Případný ideový neúspěch nových expozic v Muzeu války 1866 a ve Vrbenského kasárnách může vést k následné ztrátě zájmu veřejnosti. S tím souvisí hrozba, že u tak velkého počtu nových produktů nezajistíme 100% technické udržitelnosti a neudržíme rytmus širokých doprovodných a nízkoprahových aktivit.
- g) Podmínky, v nichž muzeum působí, mohou být negativně ovlivňovány politickými aspekty v souvislosti s krajskými volbami a případnými nekompetentními zásahy nové politické reprezentace.

HLAVNÍ SMĚRY ROZVOJE MUZEA VÝCHODNÍCH ČECH V HRADCI KRÁLOVÉ

Obsah

I.	POSTAVENÍ A ROLE MVČ	8
1.	Moderní nadregionální muzeum evropského formátu a rozměru	8
2.	Investice a zázemí pro rozvoj činností MVČ	8
3.	Celokrajská role MVČ	10
4.	Nadkrajská role MVČ	11
5.	Mezioborová a meziinstitucionální spolupráce	12
6.	Pobočky MVČ	12
7.	Vztahy s oborovými organizacemi v rámci muzejnictví	13
II.	SBÍRKOTVORNÁ A DOKUMENTAČNÍ ČINNOST, OCHRANA SBÍRKY	14
1.	Sbírkotvorná činnost	14
2.	Digitalizace sbírek a zpřístupňování digitalizátů veřejnosti	15
III.	VÝSTAVNÍ, PREZENTAČNÍ A EDUKAČNÍ ČINNOST	16
1.	Obecné zásady výstavní činnosti MVČ	16
2.	Stálé expozice	17
3.	Edukační činnost	17
4.	Military turistika a rozvoj pobočky Muzeum války 1866 v Chlumu	18
5.	Etnografické aktivity ve vztahu k veřejnosti	19
6.	Virtuální výstavní produkty	19
7.	Gamifikace v MVČ	19
IV.	VĚDA A VÝZKUM, PUBLIKACE, KNIHOVNA, BADATELÉ	20
1.	Efektivní vědeckovýzkumná činnost na národní a mezinárodní úrovni	20
2.	Financování VaVal v MVČ	20
3.	Grantové projekty jako běžný standard práce MVČ	20
4.	Vlastní odborná periodika a další publikace	21
5.	Knihovna a badatelny MVČ	21
V.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	23
1.	Mezinárodní spolupráce jako nezbytná součást práce moderního muzea	23
2.	Erasmus+	23

3. Přeshraniční spolupráce	23
4. Pomoc Ukrajině	24
VI. ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ A INFRASTRUKTURY MVČ	25
1. Digitalizace a rozvoj interních procesů	25
2. Rozvoj lidských zdrojů	26
3. Ekonomika	26
4. MVČ a stranická politika	27
5. Vztahy se zřizovatelem	27

I. POSTAVENÍ A ROLE MVČ

1. Moderní nadregionální muzeum evropského formátu a rozměru

Trvalým hlavním cílem Muzea východních Čech v Hradci Králové je být nadregionálním muzeem, které svým záběrem přirozeným způsobem v řadě aspektů přesahuje rámec Královéhradeckého kraje a České republiky. Cílem je stavět na zkušenostech muzejních institucí z celého světa a budovat identitu moderně smýšlejícího, pokrokově jednajícího muzea, které je nezávislé na staletých stereotypech českých muzeí a neomezuje své smýšlení a činnosti jen na území Královéhradeckého kraje, natož města Hradec Králové.

- a) MVČ bude usilovat o to, aby svým celkovým pojetím, technologicky, personálně, prezentačně, vědecko-výzkumně, sbírkotvorně atd. v kladném slova smyslu vybočovalo z řady celokrajských muzeí v ČR a aby se stalo přirozeným partnerem institucí a lákavým cílem návštěvníků nejen z ČR, ale i z širokého zahraničí.
- b) Srovnávacím prvkem pro MVČ, ale také zdrojem inspirace, je např. Národní muzeum v Praze a další evropská muzea mezinárodního významu.
- c) Pojem Muzeum východních Čech v Hradci Králové by se měl stát synonymem pokrokovosti a moderního pojetí muzejnictví.
- d) Důležitým nástrojem pro strategický rozvoj muzea je jeho unikátnost, na níž je třeba cíleně stavět, a tuto unikátnost MVČ dále posilovat jako jednu z jeho hlavních zbraní. Touto unikátností nemá být pouze sbírka, popř. historická Kotěrova budova, které jsou primárně dílem minulých generací, ale zejména je touto unikátností myšlena unikátnost přístupů a způsobů řešení témat v činnosti MVČ. Tím se má MVČ odlišovat od muzejního mainstreamu v ČR.

To vše není cíl pouze pro období do roku 2029. Jedná se o cíl dlouhodobý, resp. trvalý, strategický. Stojí na obdobně formulovaném hlavním strategickém cíli let 2018 – 2023. V období let 2023 – 2029 je třeba jej dále rozvíjet a pokládat další základy pro jeho systematické naplňování. Tomuto cíli je podřízena celá koncepce.

2. Investice a zázemí pro rozvoj činností MVČ

Pro úspěšné naplňování výše popsané strategické vize je nezbytná úspěšná realizace investičních aktivit, které jsou ve střednědobém horizontu definovány zřizovatelem nebo vyplývají z potřeb rozvoje MVČ.

- a) V těsné součinnosti se zřizovatelem bude do konce dotažen projekt tzv. Vrbenského kasáren v Hradci Králové. Jde o hlavní investiční projekt MVČ, jehož cílem je vybudování přírodovědecko-historického muzea s kreativním centrem, digitalizačním centrem a administrativně technickým zázemím. Realizovat příslušné již získané grantové projekty.
- b) Současně bude MVČ aktivně pracovat na přetvoření areálu Gayerových kasáren v Hradci Králové do podoby otevřeného kulturně kreativního kampusu. Ruku v ruce s tímto procesem bude řešeno

přejmenování jednotlivých objektů v areálu Gayerových kasáren tak, aby název Vrbenského kasárna zaniknul.

- c) Intenzivně bude MVČ usilovat o získání finančních prostředků a vícestranné dohody s městem, ISP a krajem o realizaci podzemní expozice královéhradecké barokní pevnosti v objektu kavalíru pod parkovacím domem Jana Gayera v Gayerových kasárnách v Hradci Králové.
- d) V těsné součinnosti se zřizovatelem bude muzeum pokračovat v přípravě a realizaci projektu adaptace obou hal Na Ptákách v Jaroměři do podoby hlavního depozitáře MVČ pro rozměrné předměty. Tento projekt hraje pro MVČ také strategickou roli, neboť mu umožní zahájit dosud nemožné akvizice strojů jako památek na industriální historii kraje, ale i obnovení akvizic lapidárních či kampanologických prvků a dalších větších předmětů. V současné situaci není MVČ schopno v této oblasti naplňovat svou zákonnou roli a úkoly celokrajského muzea. Zároveň tento objekt posílí již nyní téměř zaplněná Gayerova kasárna i v kategoriích menších sbírkových předmětů.
- e) V těsné součinnosti se zřizovatelem bude MVČ pokračovat v přípravě a realizaci projektu adaptace objektu tzv. Čtvercových kasáren v Jaroměři – Josefově. Pro MVČ je tento projekt významný z pohledu zajištění dostatečných kapacit pro nálezy ze záchranných archeologických výzkumů (ZAV) MVČ. Stávající depozitární kapacity MVČ pro archeologii jsou k datu vzniku koncepce již zaplněny. Současně tento projekt umožní MVČ získat depozitární zálohu pro střednědobé a popř. i dlouhodobé období, čímž mu umožní stabilizovat jeho sbírkotvornou činnost. Bez stabilního výhledu depozitárních kapacit není možné konkretizovat a efektivně tematicky řídit akviziční činnost MVČ.
- f) V případě neúspěchu projektu hal Na Ptákách nebo projektu tzv. Čtvercových kasáren se MVČ pokusí nalézt vhodné náhradní prostory, popř. v součinnosti se zřizovatelem zajistí výstavbu depozitární haly, která potřeby MVČ uspokojí.
- g) Do dokončení rekonstrukce Vrbenského kasáren v Hradci Králové bude MVČ provizorně adaptovat a využívat objekt MVČ ve Stěžerech jako digitalizační centrum a jako nouzový depozitář, popř. jako sídlo části personálu MVČ. Po kolaudaci Vrbenského kasáren zvážíme další využití objektu v návaznosti na depozitární a provozní situaci MVČ.
- h) Dalším úkolem je zajistit rozvoj prostorového zázemí pro Útvar ředitele a Ekonomické odd. MVČ tak, aby bylo možné historickou budovu více využívat pro výstavní a reprezentační účely. Spolu s tím je třeba zajistit technologickou modernizaci těch prvků budovy, které neprošly rekonstrukcí v letech 2018 – 2020.
- i) Ve spolupráci se zřizovatelem bude realizována nová stálá expozice v Muzeu války 1866 z již přidělených grantových prostředků. Spolu s tím bude nutné stavebně adaptovat bývalý domek správce bojiště do podoby centrální pokladny a tomu investiční cestou přizpůsobit provozní záležitosti této pobočky MVČ.

- j) Bude dokončen projekt celkové kultivace exteriérů tzv. centrálního bojiště do podoby důstojné funerální zóny srovnatelné s obdobnými pietními územími v Evropě.
- k) V těsné součinnosti se zřizovatelem se bude pokračovat v případném rozvoji investičního projektového záměru tzv. Řemeslné huti v Jaroměři do podoby nové pobočky MVČ plnící úkoly science centra pro veřejnost.
- l) Trvalým cílem je aktivně zkvalitňovat nemovité zázemí MVČ pro účely dalšího strategického rozvoje.

3. Celokrajská role MVČ

Muzeum východních Čech v Hradci Králové je celokrajským muzeem pro Královéhradecký kraj. Vedle role celokrajského muzea však z historických důvodů supluje také roli muzea městského, neboť město Hradec Králové vlastním muzeem nedisponuje. Absolutní prioritou je naplňování celokrajské role. Zaměření na sídelní město by mělo být pouze sekundární agendou.

Protože v minulosti se MVČ velmi často prezentovalo právě skrz městská témata, přežívá v očích části veřejnosti dojem, že muzeum je městské. To je ostatně podpořeno i charakterem některých sbírkových fondů, které z prostorových důvodů nebyly v minulých desetiletích doplňovány o přírůstky celokrajského charakteru. S tímto nežádoucím stavem vedení MVČ bojuje. Pro další období jde o jeden z nejdůležitějších úkolů v oblasti advokacie MVČ na veřejnosti.

- a) Muzeum bude aktivně vystupovat v roli celokrajské instituce a krajského metodického centra a bude důsledně budovat své postavení celokrajského muzea uvnitř Královéhradeckého kraje i v celostátní rovině. Tímto směrem napne také svou mediální prezentaci.
- b) Sbíрка muzea bude doplňována o další sbírkové předměty a soubory nadregionální povahy tak, aby se jednalo o reprezentativní sbírku pro všechny oblasti a aspekty života severovýchodních Čech. Tomuto strategickému cíli se sbírkotvorná činnost podřídí ještě více než doposud.
- c) Nadregionálním směrem bude ještě více směřována také oblast výzkumu a vývoje.
- d) Strategickým cílem vůči veřejnosti je, aby ve Vrbenského kasárnách vznikly krajské stálé expozice (přírodovědecká a starších dějin), jež budou doplňovány výstavními počiny ze všech okruhů činnosti muzea, včetně nadregionálně pojatých výstav historických. Tím bude mít MVČ možnost konečně vykročit z městské historické budovy. Potenciální projekt Řemeslné huti pak tuto proměnu image jen posílí.
- e) MVČ bude postupně rozšiřovat svou metodickou roli vůči paměťovým institucím v Královéhradeckém kraji, a to jak prostřednictvím Centra kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje, zřizovaného MVČ, tak prostřednictvím ostatních organizačních složek MVČ.
- f) MVČ bude nadále rozvíjet činnost Oddělení ochrany sbírky MVČ jako krajských konzervátorských dílen, které nabízejí svou činnost ostatním muzeím v regionu.

- g) MVČ bude nadále rozvíjet činnost Regionálního pracoviště pro tradiční lidovou kulturu Královéhradeckého kraje tak, aby došlo k postupnému rozšiřování jeho agend i do oblasti kulturní antropologie 20. a 21. století.
- h) MVČ rozběhne a zahájí rutinní činnost Krajského digitalizačního centra Královéhradeckého kraje pro oblast muzejnictví, tradiční lidové kultury a kulturních kreativních odvětví jako pracoviště vykonávajícího servis i pro ostatní muzea v regionu.
- i) MVČ bude systematicky budovat svou celokrajskou roli i ve všech ostatních agendách MVČ, popř. v agendách, které mu zřizovatel nově přidělí. Jde např. o roli v rámci Východočeské regionální archeologické komise, při péči o památky z války 1866, v oblasti evidence sbírky a dalších.

4. Nadkrajská role MVČ

V řadě oblastí má MVČ sbírkový, badatelský, technologický či ideový potenciál překročit hranice Královéhradeckého kraje popř. České republiky. Tento potenciál je třeba dále rozvíjet, aby se stal v činnosti MVČ standardem.

- a) MVČ historicky disponuje archeologickými a přírodovědeckými sbírkovými fondy z celého bývalého Východočeského kraje a také s nadregionálními či mezinárodními přesahy. Cílem MVČ bude i tyto sbírkové předměty a k nim vážící se znalosti trvale využívat.
- b) Současně je cílem dále budovat nadkrajské přesahy v celkové agendě MVČ tak, aby muzeum bylo schopno vědecky publikovat a veřejnosti prezentovat daleko širší témata, včetně témat mezinárodních či globálních. Regionální témata je třeba v agendách MVČ nahlížet v národních a nadnárodních souvislostech.
- c) Centrum kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje je pro práci v nadkrajském rozsahu přímo zřízeno. Cílem MVČ je budovat postupně takové postavení CKM, aby bylo možné usilovat o statut specifického metodického pracoviště MK ČR pro celou ČR v oblasti mezioborových a kreativních přístupů v muzejnictví.
- d) Východní Čechy jsou sice administrativně rozděleny do dvou krajů, ovšem v řadě ohledů nadále tvoří určitý celek. Východočeské muzeum v Pardubicích z historických i současných úhlů pohledu vnímáme jako prvního a nejbližšího spolupracovníka a partnera MVČ mezi ostatními celokrajskými muzei. V oblasti tradiční lidové kultury je přirozeným partnerem MVČ Národní muzeum v přírodě – Muzeum v přírodě Vysočina jako Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu Pardubického kraje.
- e) MVČ nemá z etických důvodů ambici usilovat o získání zakázek developerských ZAV v jiných krajích ČR a být tak konkurencí pro tamní archeologické sbírkotvorné organizace.

5. Mezioborová a meziinstitucionální spolupráce

MVČ je širší svého záběru (přírodní i humanitní vědy, pedagogika s andragogikou, regionální i nadregionální aspekt, výzkum a vývoj etc.) přímo předurčeno, aby se stalo přirozeným integrátorem vzájemné spolupráce paměťových, vzdělávacích, kulturních a vědeckých institucí v regionu.

Stejně tak soudobé pojetí muzejnictví, obsažené např. v mezinárodní definici muzea ICOM 2022, s sebou přirozeně nese potřebu rozvoje mezioborové spolupráce napříč výše uvedenými institucemi, ale i aktéry z oblasti spolkové činnosti, občanského života, neziskového a komerčního sektoru. Důležité je mezioborové zacílení v rámci tzv. kulturních a kreativních odvětví. Tomuto aspektu bude MVČ podřizovat svou celkovou činnost.

- a) MVČ bude aktivně budovat své postavení jako otevřená, důvěryhodná a agilní instituce, která bude iniciátorem společných projektů, badatelských záměrů, vědeckých grantů, výstav, konferencí, vzdělávacích aktivit či publikací s okolními institucemi.
- b) Zcela zvláštní postavení náleží spolupráci s ostatními příspěvkovými organizacemi zřizovanými Královéhradeckým krajem a spolupráci s Archeoparkem Všešary o.p.s. atp., která je v tomto ohledu nejpřirozenější ze všech.
- c) Hlavním, ale nikoliv jediným prostředníkem pro mezioborovou a meziinstitucionální spolupráci MVČ je Centrum kreativního muzejnictví Královéhradeckého kraje.
- d) Mezioborová spolupráce vně instituce je rozvíjena napříč všemi odvětvími činnosti MVČ bez výjimky a je jí věnována vysoká pozornost tak, aby byla naprostým standardem v činnosti MVČ.
- e) V rámci rozvoje Muzea války 1866 je nezbytná zejména spolupráce se spolky vojenské historie a společenskými organizacemi (např. Komitét pro udržování památek z války roku 1866, Československá obec legionářská a jiné).
- f) Současné smlouvy a memoranda o spolupráci s jednotlivými partnery MVČ budou dále rozšiřovány a bude věnována pozornost jejich naplňování. MVČ bude usilovat o vznik nových institucionálních svazků.
- g) Zvláštní důraz bude kladen na mezioborovou spolupráci uvnitř MVČ. Záměrem je, aby zejména výstavy a další podobné prezentační projekty vznikaly s interdisciplinárními přístupy a aby jednotlivá oddělení MVČ při této, ale i jiných činnostech využívala potenciálu ostatních oddělení muzea.

6. Pobočky MVČ

- a) MVČ zajistí udržitelný rozvoj Muzea války 1866, které nadále zůstane jedním z oddělení muzea. Tento organizační model se osvědčil a bude dále rozvíjen. Jak se uvádí na jiných místech koncepce (III/4/a), MVČ zrealizuje projekt nové stálé expozice Muzea války 1866 a její digitální nadstavby. Současně se pokusí získat finanční prostředky pro rozvoj exteriéru tzv. Centrálního bojiště na Chlumu a v Lípě.

- b) V návaznosti na personální transformaci Muzea války 1866 z léta 2023 bude věnována zvýšená pozornost péči o památky z války 1866 v péči MVČ. V návaznosti na vývoj situace v této oblasti bude MVČ usilovat o personální rozvoj pobočky tak, aby skladba jejího personálu odpovídala významu celého pietního území v rámci ČR a ve vzájemném srovnání s obdobnými pietními areály v zahraničí.
- c) MVČ bude těsné součinnosti se zřizovatelem dále rozvíjet projekt Řemeslné huti, která by se v případě realizace stala novou pobočkou MVČ.
- d) MVČ je v rámci své celokrajské role otevřeno případnému vytvoření nových poboček mimo okres Hradec Králové, a to zejména v oborech technických či vojenských dějin nebo v oblasti přírodních věd. MVČ prověří možnost vytvoření stálé expozice konce 2. světové války ve východních Čechách v areálu obce Velichovky.
- e) Alternativou pro vznik nových poboček, které posílí impakt MVČ v rámci kraje, může být systém franšizových expozic MVČ ve vybraných muzeích v kraji.

7. Vztahy s oborovými organizacemi v rámci muzejnictví

MVČ je členem Asociace muzeí a galerií ČR (AMG) a Českého výboru Mezinárodní rady muzeí ICOM. Jednotlivá oddělení či pracovníci MVČ jsou pak členy dalších odborných organizací. Členství v odborných organizacích je důležité pro udržení kontaktu MVČ s odbornou komunitou a pro rozvoj kompetencí muzea i jeho pracovníků.

- a) Jako klíčové a nejdůležitější vnímá MVČ své členství v ICOM, neboť role této organizace odpovídá postavení i ambicím MVČ. MVČ bude proto své aktivity v rámci ICOM dále podporovat a rozvíjet, včetně usilování o případné personální zastoupení v orgánech ICOM.
- b) Členství v AMG vnímá MVČ jako důležité pro udržení kontaktu a vazeb s menšími muzei v regionu a pro naplňování jeho celokrajské role. Z ostatních úhlů pohledu nemá členství MVČ v AMG strategický přínos.

II. SBÍRKOTVORNÁ A DOKUMENTAČNÍ ČINNOST, OCHRANA SBÍRKY

1. Sbírkotvorná činnost

Rozvoj sbírky a sbírkotvorné činnosti bude kontinuálně navazovat na Koncepti rozvoje muzea pro roky 2018-2023 a její priority. Ty se de facto nikterak nezměnily.

- a) Základní prioritou sbírkotvorné činnosti je rozvoj celokrajského charakteru sbírky a jednotlivých podsbírek. Ihned za ní pak následuje prioritní doplnění sbírky o tematiku, která z rozličných důvodů ve sbírce chybí, nebo je nedostatečně zastoupena. (V případě historických podsbírek se například mimo jiné jedná o předměty z 2. poloviny 20. století, atp.)
- b) Nadále bude rozvíjeno a zkvalitňováno nasazení evidenčního systému sbírky Museion. V záležitosti jednotného SW pro evidenci sbírky v Královéhradeckém kraji bude muzeum plnit roli metodické podpory pro orgány kraje a podílet se na koordinaci celého procesu v kraji.
- c) Zvláštní kategorií v rozvoji sbírkotvorné činnosti je akvizice strojů a podobného vybavení dokumentující průmyslovou minulost kraje. Ta dosud nebyla s ohledem na prostorové možnosti reálná. V závislosti na rozvoji prostorových možností bude MVČ rozvíjet i tuto tematiku.
- d) Muzeum zanalyzuje dosavadní administrativní limity, které mu znemožňují nákupy v aukcích za účelem nalezení cesty k legální možnosti takových akvizic.
- e) MVČ se za účelem většího zisku prostředků pro akvizice pokusí zkvalitnit svůj fundraising v oblasti soukromých investorů. Pokusí se získat do svých služeb významnou osobnost občanského života jako „ambasadora MVČ“ pro tyto úkoly.
- f) Bude průběžně revidován a aktualizován dokument Režim zacházení se sbírkou MVČ.
- g) MVČ bude rozšiřovat personální zajištění oddělení ochrany sbírky o takové profese, aby dokázalo lépe reagovat na poptávku ze strany oddělení MVČ i ostatních muzeí. Jedná se zejména o konzervaci dřeva, plastů a textilu. Současně bude technologicky rozvíjet vybavení konzervátorských pracovišť tak, aby bylo schopno tato rozšíření naplňovat.
- h) Vědecko-výzkumná činnost, tvorba grantů atd. bude zavedena do činnosti Odd. ochrany sbírky MVČ jako standard, jenž by měl posunout oddělení z pouhého obslužného úseku na vyšší úroveň. To samé se týká aktivního budování mezinárodní spolupráce v rámci tohoto oddělení.
- i) Muzeum bude rozvíjet nejmodernější trendy v oboru péče o movitý muzejní materiál a aktivně bude žádat o externí dotační tituly pro rozvoj této péče.
- j) MVČ se aktivně zapojí do tvorby legislativního procesu v ČR tak, aby bylo co nejdříve umožněno trvale uchovávat digitální sbírkové předměty a evidovat je v CES.

2. Digitalizace sbírek a zpřístupňování digitalizátů veřejnosti

Trvalým úkolem muzea je výrazně pokročit v digitalizaci sbírek, a to jak pro evidenční, tak pro výstavně prezentační a vzdělávací účely. Bude se tak dít prostřednictvím Krajského digitalizačního centra Královéhradeckého kraje pro oblast muzejnictví, tradiční lidové kultury a kulturních kreativních odvětví, které je pracovištěm MVČ.

- a) Po vybudování centra bude spuštěn jeho rutinní provoz v provizorních podmínkách budovy ve Stěžerech. Po kolaudaci Vrbenského kasáren se centrum včetně datového skladu přestěhuje tam. V rámci provozu centra dojde k postupné rekvalifikaci části personálu v oboru 3D digitalizace.
- b) V rámci sbírkových fondů MVČ budou přednostně digitalizovány ty předměty, které navazují na spolupráci MVČ s externími subjekty, nebo které jsou určeny pro využití v rámci výstavní a edukační činnosti.
- c) MVČ obecně uplatňuje princip, že sbírka je veřejná a veřejnost by proto k ní měla mít co nejširší možnost bezplatného přístupu. Tomu odpovídá i cenová politika MVČ v oblasti služeb spojených s využíváním sbírky veřejností.
- d) Nadále proto bude pokračovat systémová spolupráce s Wikimedia ČR. Wikimedia ČR je hlavním partnerem MVČ v oblasti zpřístupňování digitalizátů sbírkových předmětů MVČ. V návaznosti na rozvoj digitalizace v MVČ bude tato spolupráce dále rozvíjena, např. formou vytvoření automatizovaného hubu pro export digitalizátů MVČ do portálů Wikimedia a Wikipedia a navyšování objemů exportů tak, aby v uvedených portálech byla dostupná podstatná část sbírky MVČ.
- e) Sekundárním partnerem pro zpřístupňování digitalizátů sbírkových předmětů je portál eSbírky, popř. jiné portály podle potřeby. V návaznosti na vývoj společenské situace MVČ zvaží, zda bude budovat vlastní portál pro zpřístupňování digitalizátů sbírkových předmětů, popř. zda bude iniciovat vznik celokrajského portálu.
- f) MVČ bude pokračovat v rozvoji využívání GIS v dokumentační a sbírkotvorné činnosti.

III. VÝSTAVNÍ, PREZENTAČNÍ A EDUKAČNÍ ČINNOST

1. Obecné zásady výstavní činnosti MVČ.

Výstavní činnost MVČ stojí primárně na výstavách vlastních (tzn. vlastních autorů z vlastních či zapůjčených sbírkových předmětů), sekundárně pak na výstavách externích (externích autorů, nebo výstavách zapůjčených). Tématika výstav musí stát na principech vyváženosti a neuhýbat jen k vědeckým či naopak „lehkým“ tématům. Výstavy v MVČ mohou být i prodejní, či propojené s jinými kulturními popř. komerčními akcemi. Primárním zájmem MVČ je, aby většina výstav byla schopna výkazu do RIV jako E nebo Ekrit.

- a) Výstavní činnost má charakter interního grantového systému, kdy pro jednotlivé výstavy jsou přidělovány dílčí rozpočty a celá příprava výstavy má charakter grantového projektu včetně oponentur. Výstavní činnost řídí příslušný náměstek ředitele ve spolupráci s Radou pro výstavní činnost MVČ dle příslušného vnitřního předpisu MVČ, který upravuje celý proces, včetně kompetencí jednotlivých aktérů.
- b) Významnými základními principy při tvorbě každé výstavy MVČ jsou: multidisciplinárnost v pojetí výstav; smysluplná interaktivita a gamifikace; využití multimedií a pokročilých nástrojů IT při zachování zásady, že podstatnější je sbírkový předmět/hmotný exponát jako takový; tematický nadregionální záběr; profesionální scénografické a architektonické řešení; spolupráce s muzejními pedagogy již od počátku tvorby výstavy; rozumné limitní množství textu a ústup od tradičního pojetí výstav jako encyklopedických řešení ve prospěch spíše emotivního zážitku návštěvníka; víceúrovňová sdělení návštěvníkovi z hlediska množství informací s využitím digitální nadstavby výstavy jako dalšího informačního levelu.
- c) Muzeum disponuje a má disponovat vlastním výstavním architektem. U vybraných výstavních produktů je na místě využití externího architekta nebo scénografa, či jiné podobné profese, aby nedocházelo k uniformitě produkce.
- d) Všechny výstavní produkty MVČ jsou dvojjazyčné (český a anglický jazyk). Hlavní výstava sezony je dvojjazyčná již na výstavních panelech, ostatní výstavy jsou dvojjazyčné formou digitální nadstavby. Stálé expozice jsou dvojjazyčné každá svou specifickou formou. MVČ bude u vybraných výstavních produktů dále rozvíjet mutace v německém, polském a popř. ruském nebo ukrajinském jazyce.
- e) Součástí muzejní práce jsou i putovní výstavy a open air produkty. MVČ se jim bude nadále věnovat.
- f) Zvláštní postavení ve výstavní činnosti v uvedeném období má výstavní konglomerát zaměřený na lázeňskou péči v historii jako výsledek projekt NAKI III, jehož je MVČ příjemcem – koordinátorem.

2. Stálé expozice

- a) Do transformace Vrbenského kasáren je základní expozicí MVČ expozice Cesty města v Historické budově MVČ. Muzeum bude expozici dále průběžně dílčím způsobem inovovat, a to až do konce udržitelnosti projektu IROP, z něhož byla budována. Po skončení udržitelnosti MVČ vyhodnotí úspěšnost expozice a její morální stáří. Podle toho bude rozhodnuto buď o její zásadnější modernizaci, nebo o její demontáži a o přípravě nové stálé expozice. Nová historická expozice by pak měla mít spíše nadregionální charakter a měla by se synergicky doplňovat se stálými expozicemi ve Vrbenského kasárnách.
- b) Muzeum bude nadále usilovat o zřízení stálé expozice dějin královéhradecké pevnosti v prostoru Kavalíru XXXIII. pod parkovacím domem Jana Gayera v Hradci Králové. Problematiku pevnosti může MVČ rozvíjet i v prostoru střelecké kasematy v Jiráskových sadech v Hradci Králové, pokud dojde k uzavření příslušných smluv s městem Hradec Králové. Tím může být tematicky odlehčeno expozici Cesty města.
- c) Ve Vrbenského kasárnách bude po jejich rekonstrukci z již získaných projektů IROP realizována stálá nadregionální přírodovědecká expozice a stálá nadregionální expozice starších dějin.
- d) MVČ v rámci svého rozvoje zváží možnost realizace stálé expozice nebo expozic mimo objekty MVČ v místech mimo okres Hradec Králové.
- e) Ve spolupráci se zřizovatelem se v případě dostupnosti daného řešení MVČ zhostí realizace science centra Řemeslná huť. V případě, že tento projekt nedojde do realizační fáze, bude MVČ aktivně hledat možnosti, jak atraktivní formou trvaleji prezentovat veřejnosti technické a průmyslové dějiny kraje a tradiční lidovou kulturu v kraji.
- f) V návaznosti na realizaci projektu digitalizace v MVČ z Národního plánu obnovy bude postupně zahájen systém, kdy každá fyzická výstava bude mimo stávající fotografické dokumentace dokumentována ještě formou prostorového skenu.

3. Edukační činnost

- a) Ke každé výstavě, je-li to kapacitně možné, vzniká mimo edukativního obsahu přímo ve výstavě ještě edukační program pro školní kolektivy.
- b) Edukační činnost v MVČ zajišťují výhradně kvalifikovaní pedagogové na pozicích muzejní pedagog. Tím je umožněno nabízet školám nejen edukační programy základního charakteru, ale přímo projektovou výuku v muzeu. Tento trend hodlá MVČ nadále rozvíjet, a to multioborovou a multiformátovou cestou tak, aby edukační programy nebyly jen „hernou v muzeu“, ale plnohodnotným vzděláváním v rámci RVP. Za tímto účelem MVČ zintenzivní svou propagaci mezi ZŠ a SŠ v regionu.
- c) Muzeum bude hledat nadregionální témata pro edukační činnost, aby byla atraktivní pro větší množství mimohradeckých škol než doposud.

- d) S realizací stálé přírodovědecké expozice dojde k rozšíření pracovníků MVČ o cca dva muzejní pedagogy se zaměřením na přírodní vědy.
- e) V návaznosti na personální kapacitu týmu muzejních pedagogů je cílem ve větší míře rozvíjet kreativní přístupy v jejich práci (jakými v minulosti např. byla edukační videa Letem světem středověkem, atp.) S tím souvisí potenciální rozvoj edukačních digitálních produktů stojících nad výstavami a expozicemi.

4. Military turistika a rozvoj pobočky Muzeum války 1866 v Chlumu

- a) MVČ v rámci již získaného grantu IROP zrealizuje novou stálou expozici Muzea války 1866 a digitální gamifikační nadstavby. Za tímto účelem bude pobočka minimálně od ledna 2024 do května 2026 uzavřena pro veřejnost. V rámci vzniku nové expozice dojde také k adaptaci objektu bývalého správce bojiště do podoby centrální pokladny Muzea války 1866.
- b) Dílčí výstavy, které má Muzeum války 1866 nadále zájem realizovat vedle stálé expozice, budou narážet na prostorové limity. Tomu musí odpovídat jejich charakter.
- c) K realizaci bude připraven chystaný projekt kultivace a modernizace areálu tzv. centrálního bojiště bitvy u Hradce Králové. Tím by měl areál získat důstojnější výraz a vyšší atraktivitu pro pěší a cykloturisty. Péči o areál bude MVČ věnovat zvýšenou pozornost, i když se stávajícími prostředky není možné dosáhnout skokově vyšší úrovně.
- d) MVČ bude nadále rozvíjet aplikaci GIS pro správu pomníků jako pro účely evidence, tak do budoucna i pro prezentační účely.
- e) MVČ bude dále posilovat aktivní spolupráci se spolky vojenské historie a dalšími zájmovými uskupeními, které spojuje tematika prusko-rakouské války, a to ať již v rámci činnosti CKM KHK nebo mimo něj. MVČ bude současně aktivně vystupovat jako přirozený mediátor a odborný garant celé tematiky v rámci ČR. Na této pozici bude trvale aktivně pracovat, a to i vůči VHÚ Praha, který je pro MVČ vhodným partnerem.
- f) MVČ ve věcech vojenské historie a Muzea války 1866 rozšíří své vztahy se zahraničními partnery – odbornými vojenskými muzei a pietními areály. Přirození partneři se nacházejí např. v Normandii, Verdunu, Gdaňsku, Lipsku a dalších místech rozsáhlých historických válečných střetnutí.
- g) MVČ bude cílit na možnost rozvoje příhraniční turistiky zejména ve vztahu k Polsku. Stejně tak ale bude mířit i na návštěvníky z německy mluvících zemí.
- h) MVČ a jeho pobočka budou aktivně připravovat nové naučné a jiné trasy zaměřené na vojenské dějiny (např. víkend v kraji války 1866, barokní pevnosti Čech (Terezín-Josefov-Hradec Králové-Olomouc); nebo dějiny fortifikací v malém: Od bastionů přes Hradec a Josefov, Dobrošov a Stachelberg až ke Kahanu (Hanička); popř. jiné.)
- i) MVČ bude aktivně možností, jak snížit majoritní zacílení na mužskou část návštěvnícké veřejnosti.

5. Etnografické aktivity ve vztahu k veřejnosti

Etnografická činnost, reprezentovaná v rámci MVČ Regionálním pracovištěm pro tradiční lidovou kulturu (TLK) Královéhradeckého kraje, patří mezi již zmíněné celokrajské agendy MVČ. MVČ v této agendě spolupracuje nejen se zřizovatelem, ale také s Ministerstvem kultury ČR. Cíle v odborném zacílení pracoviště jsou popsány zejména v části I/3/g) této koncepce.

- a) Muzeum bude pracovat na všech formách prezentace TLK v kraji. I přes nezájem ze strany MK ČR bude aktivně rozvíjet digitální prezentaci TLK.
- b) MVČ bude nadále zabezpečovat odbornou stránku soutěže Mistr tradiční rukodělné výroby Královéhradeckého kraje.
- c) Tradiční muzejní adventní trhy bude MVČ pojímat primárně jako etnografickou záležitost reprezentující TLK kraje a republiky a tomu bude podřizovat jejich organizaci.
- d) MVČ bude hledat další nové formy spolupráce s příslušnými stakeholdery TLK v kraji, zejména s NPÚ, spolky, tradičními lidovými výrobci i tradičními regionálními průmyslovými podniky.

6. Virtuální výstavní produkty

Od doby pandemie COVID-19 si české muzejnictví uvědomilo, že i výhradně digitální výstavní produkty, které se neopírají o hmotnou výstavu jako její nadstavba, mohou být návštěvnický atraktivní. Jedná se o digitální výstavy, různé multimediální počiny a další formy aktivit muzeí plně v digitální dimenzi. MVČ se první vlny rozvoje těchto aktivit velmi úspěšně zhostilo. S postupným návratem k běžnému výstavnictví však tento trend v MVČ z kapacitních důvodů polevil.

- a) Cílem MVČ je podle svých kapacitních možností znovu obnovit tvorbu digitálních výstavních produktů. To znamená připravit v rámci rozvoje Oddělení muzejní informatiky MVČ infrastrukturu pro usnadnění tvorby těchto produktů ze strany muzejních pedagogů a kurátorů.
- b) Virtuální výstavní produkty určené pro kandidaturu Broumov EHMK 2028 budou realizovány tak jako tak.

7. Gamifikace v MVČ

MVČ se po vzoru nejvýznamnějšími evropskými muzei zapojí do trendu rozvoje počítačových či mobilních her opřených o vědecké poznání z oblastí zastoupených v MVČ. Navážeme tak na naše předchozí zkušenosti z vývoje modu v ARMA3 pro výstavu Četnické humoresky v Salonu republiky aj.

- a) MVČ se bude snažit vytvořit propojení s herními studii, popř. komunitami herních vývojářů a participovat svojí know-how na vývoji jejich herních titulů. Vnímáme to mimo jiné jako nástroj propagace muzea.
- b) Současně bude MVČ aktivně vytvářet prostředí a produkty, v nichž je možné herní prvky využít.

IV. VĚDA A VÝZKUM, PUBLIKACE, KNIHOVNA, BADATELÉ

1. Efektivní vědeckovýzkumná činnost na národní a mezinárodní úrovni

Nejen udržení, ale trvalý nárůst celkové vědeckovýzkumné činnosti pracovníků muzea je jeden z významných cílů MVČ. Vědecko-výzkumná činnost srovnatelná v národním a mezinárodním měřítku tvoří jeden ze základních atributů nadregionálního muzea, kterým se odlišujeme od místních a regionálních malých muzeí.

- a) MVČ se bude průběžně držet na seznamu výzkumných organizací ČR.
- b) Odborní pracovníci muzea (zejména kurátoři sbírkových fondů) budou průběžně motivováni k vytváření a udržení stabilních publikačních návyků směřujících k vědecky uznávaným kategoriím publikačních výstupů národního i mezinárodního formátu.
- c) Současně se však MVČ nenechá manipulovat dikcí Metodiky VaVal 2017+ k tomu, aby rezignovalo na vlastivědnou a popularizační práci tak, jak je dnes patrné na českých vysokých školách a ústavech Akademie věd ČR.

2. Financování VaVal v MVČ

Financování VaVal by v každé vědecké instituci mělo být vícezdrojové.

- a) Institucionální podporu od zřizovatele rozprostře MVČ dle aktuálních potřeb vždy mezi investice do reprodukce VaVal v instituci a do odměn pracovníků, kteří v předchozím období generovali výsledky do RIV.
- b) MVČ soustředí svůj vliv k úsilí, aby došlo na národní úrovni k vyšší reflexi potřebnosti VaVal v paměťových institucích jako protiváze vysokých škol, které se kvůli dikci Metodiky 2017+ přestávají zejména v oblasti společenských a humanitních věd věnovat práci určené pro veřejnost.

3. Grantové projekty jako běžný standard práce MVČ

Pravidelnou účast v grantových soutěžích, ať již jde o rozvojové projekty nebo projekty VaVal, považuje MVČ za zcela elementární standard a součást každodenní práce odborných pracovníků. Tato zásada bude zakotvena mj. v karierním řádu MVČ.

- a) S ohledem na nárůst grantů v posledních 3 letech, zřídí MVČ druhou pozici projektového manažera, a to pro drobnější, zejména resortní granty. Pozice bude kombinována s pozicí finančního manažera projektů.
- b) MVČ se bude aktivně účastnit grantových soutěží rozvojového charakteru, ať již jde o velké evropské tituly, resortní tituly, tituly samospráv či soukromých donátorů. Cílem je zajistit pro MVČ takové množství finančních prostředků, které mu umožní rozvoj nad rámec příspěvku zřizovatele a vlastní činnosti.

- c) MVČ se současně bude nadále účastnit externích grantových soutěží z oblasti základního i aplikovaného výzkumu a vývoje, ať již jde o NAKI, TAČR, GAČR či jiné. Vedení muzea bude pracovníky k účasti v těchto titulech motivovat v návaznosti na karierní systém MVČ.
- d) Mimo externích grantových titulů bude nadále v MVČ probíhat již zavedený systém interní soutěže o výzkumné granty. Soutěž bude zejména v návaznosti na karierní systém v MVČ optimalizována tak, aby jasněji oddělovala běžné pracovní úkoly žadatelů od nadstavbových témat nebo témat, jež mají pomoci odstartovat nové výzkumy.

4. Vlastní odborná periodika a další publikace

Muzeum je a také do budoucna bude vydavatelem vlastních odborných periodik a dalších odborných publikací s výstupy do RIV dle příslušné národní metodiky.

- a) MVČ bude nadále vydávat recenzované časopisy: Archeologie východních Čech; Acta Musei Reginaehradecensis Series A: Scientiae Naturale a Královéhradecko. Důležitým obecným cílem je průběžné zkvalitňování autorské základny těchto časopisů a průběžné posilování postavení těchto časopisů v příslušných odborných komunitách. V návaznosti na možnosti v té či oné odborné oblasti bude MVČ nadále usilovat o případnou indexaci těchto periodik v mezinárodních databázích VaVal. V návaznosti na proměňující se poměry v té či oné odborné oblasti zváží MVČ přechod na elektronickou či kombinovanou podobu uvedených časopisů.
- b) MVČ zváží další pokračování dlouholeté ediční řady monografií Fontes Musei Reginaehradecensis. V případě jejího zachování zajistí její rozvoj.
- c) MVČ bude nadále vydávat odborné, ale i popularizační publikace z řad svých či externích autorů. Pro lepší organizaci, optimalizaci a zatraktivnění ediční činnosti bude zřízen jasně definovaný ediční systém MVČ a ediční plán MVČ. Cílem je dosáhnout lepšího hospodaření s prostředky na ediční činnost a méně nahodilého výběru toho, co MVČ vydává. Ediční systém musí komunikovat se systémem Výstavního řádu MVČ a systémem interních grantů VaVal.

5. Knihovna a badatelný MVČ

Oblast služeb badatelské veřejnosti je tématem, které úzce souvisí s rozvojem VaVal v MVČ, ale i s vnímáním MVČ odbornou veřejností.

- a) Cílem MVČ pro nadcházející období je rozšíření on-line služeb knihovny a badatelen MVČ pro veřejnost. To se týká rozšíření přístupů k odborným databázím i k digitalizovanému obsahu vnější knižní a časopisecké produkce prostřednictvím systému Kramerius i mimo něj.
- b) S výše uvedeným souvisí také rozšíření digitalizovaného obsahu vlastních fondů Knihovny MVČ.
- c) Sjednocení knihovny a badatelen MVČ do jednoho pracoviště umožňujícího badatelské veřejnosti současně využívat knižní fond i sbírkové předměty se ukázalo jako krok správným směrem. Cílem proto bude zvýšit komfort a zázemí badatelů tak, aby služba byla více využívána.

- d) Knihovna bude pro badatele a čtenáře zvenčí nadále pracovat výhradně v režimu prezenčních výpůjček. Jako vstřícný krok však bude věnovat větší prostor pro takové digitální služby, které případnou poptávku po absenčních výpůjčkách alternativně uspokojí.
- e) V rámci digitalizace procesů postupně Knihovna MVČ přejde na čipovou či jinou obdobnou evidenci knih a periodik, atd.

V. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

1. Mezinárodní spolupráce jako nezbytná součást práce moderního muzea

Pro naplnění strategických cílů této koncepce je zcela nezbytný rozvoj mezinárodní dimenze práce muzea a jeho pracovníků. Bez mezinárodního formátu nelze usilovat o úspěch v odborném světě. Týká se to nejen odborných pracovníků, ale všech profesí působících v MVČ, dokonce v jisté míře také profesí dělnických. Rozvoj této oblasti je proto dalším klíčovým cílem této koncepce.

- a) Vedení muzea bude různými formami motivovat všechny pracovníky MVČ včetně vybraných dělnických profesí k jejich angažování se v mezinárodní spolupráci. Tato motivace bude součástí karierního systému MVČ. V případě odborných profesí se mezinárodní formát v rámci profese stane postupně jednou ze základních pracovních povinností.
- b) Vedení muzea bude podporovat jazykovou přípravu pracovníků, a to zejména v oboru anglického jazyka a konverzace.

2. Erasmus+

MVČ je nositelem akreditace Erasmus+ a využívání tohoto programu je již řadu let samozřejmou součástí života MVČ. MVČ bude proto i nadále o akreditaci programu žádat. Přesto program v MVČ zaslouží svůj další rozvoj a podporu.

- a) Bude zajištěna větší propagace Erasmus+ a větší informovanost o přínosech a dobré praxi výjezdů v rámci programu pro zaměstnance MVČ než dosud, a to např. formou interních Erasmus Days. Tato posílená advokacie programu Erasmus+ má za cíl odstranění bariér a latentní nedůvěry mezi některými pracovníky MVČ. Současně se vedení MVČ bude snažit bariéry bránící výjezdům pracovníků MVČ lépe identifikovat a překonávat.
- b) Ve spolupráci s DZS a popřípadě i se zřizovatelem, který sám je také nositelem akreditace Erasmus+, bude MVČ nadále realizovat Erasmus Days v MVČ pro širokou i odbornou veřejnost, jako nástroj propagace tohoto systému mobility.
- c) Zájem MVČ je nejen pracovníky vysílat, ale také přijímat zahraniční odborníky. MVČ bude hledat cesty, jak zahraniční odborníky na stáž přilákat ve větší míře než dosud.
- d) Zahraniční spolupráci nelze omezovat pouze na země Evropské unie. MVČ bude hledat grantové prostředky, které by pracovníkům MVČ umožnily stáže i mimo Evropskou unii.

3. Přeshraniční spolupráce

- a) Královéhradecký kraj leží na hranici ČR, a proto určité výsadní postavení náleží běžné i grantové spolupráci s institucemi v Německu, Rakousku, Slovensku, popř. v dalších zemích bývalého Rakouska-Uherska.

4. Pomoc Ukrajině

- a) S ohledem na poslání MVČ a také skutečnost, že některé regiony Ukrajiny jsou partnery Královéhradeckého kraje i města Hradce Králové, počítá MVČ s poskytnutím pomoci institucím či jednotlivcům z ukrajinské strany. Touto pomocí je myšlena pomoc jak během trvajícího konfliktu, tak pomoc během poválečné obnovy země. MVČ bude v této oblasti rádo spolupracovat s ICOM a s orgány ČR a Ukrajiny.
- b) MVČ se v rámci své společenské role nadále aktivně hlásí k roli stakeholdera, jenž je v kraji i v ČR jedním z nositelů osvěty v oblasti problematiky války na Ukrajině a jejich příčin a důsledků.

VI. ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ A INFRASTRUKTURY MVČ

1. Digitalizace a rozvoj interních procesů

MVČ zaostává za ostatními organizacemi velikosti středního podniku v oblasti digitalizace a optimalizace procesů a administrativě-ekonomických agend. S ohledem na povahu muzea jako příspěvkové organizace, kulturního zařízení a vědecké instituce bude nasazování digitálních procesů a agend přiměřené potřebám a možnostem MVČ a možnostem a podmínkám zřizovatele.

- a) MVČ vybuduje a nasadí intranet jako souborné rozhraní pro činnost vybraných digitalizovaných interních procesů, a to včetně případného robustního interního autentifikačního systému.
- b) MVČ se pokusí zajistit, aby všechny užívané ekonomické a administrativní programy (SW) spolu vzájemně komunikovaly tak, jak je v moderních institucích obvyklé, tzn., aby nebylo nutné jednotlivé agendy řešit odděleně, multiplikativně atp.
- c) MVČ vyvine maximální možné úsilí ke znovuscelení ekonomických agend do jednoho programu, který bude pro MVČ vhodnější než stávající řešení, a to samozřejmě při zachování povinnosti reportů a výstupů těch ekonomických dat do programu GINIS, které zřizovatel považuje za nezbytné.
- d) MVČ pořídí a naimplementuje digitální řešení vnitřního kontrolního systému (příkazce operace, správce rozpočtu, vedoucí organizace).
- e) MVČ pořídí a naimplementuje SW pro evidenci jízd služebních vozidel, který bude komunikovat s dalšími programy MVČ tak, aby byla odstraněna či snížena administrativní zátěž v této oblasti. SW by měl být součástí komplexního digitálního řešení pro evidenci služebních cest zaměstnanců.
- f) V oblasti evidence práce zaměstnanců bude MVČ nadále pokračovat v přechodu na digitalizaci těchto procesů. Stávající řešení bude MVČ nadále zkvalitňovat, popř. jej nahradí sofistikovanějším.
- g) MVČ bude nadále rozvíjet a zdokonalovat stávající řešení spisové služby tak, aby bezezbytku naplňovalo podmínky legislativy. MVČ současně vyvine maximální možné úsilí pro další vývoj Portálu příspěvkových organizací Královéhradeckého kraje a jeho užívání tak, aby bylo v souladu s platnou legislativou a aby portál lépe sloužil při práci MVČ než dosud.
- h) MVČ sjednotí stávající decentralizovaný systém sdílených úložišť souborů pro zaměstnance do jednotného řešení, které umožní vyšší stupně týmové práce popř. služby v oblasti DMS.
- i) MVČ bude postupně modernizovat systém elektronického zabezpečení budov a posilovat tzv. „smart“ technologie v objektech využívaných MVČ.
- j) V návaznosti na digitalizaci procesů bude MVČ nadále rozvíjet IT infrastrukturu, a to cestou postupného sjednocování HW a SW řešení za účelem zjednodušení a zlevňování jejich správy.

2. Rozvoj lidských zdrojů

Obecným cílem vedení MVČ je budovat instituci s pozitivním klimatem na jednotlivých pracovištích, instituci, která je přátelská vůči zaměstnanci.

- a) Jednou ze základních podmínek fungujícího řízení MVČ jsou vzájemně dobré vztahy se základní organizací Odborového svazu pracovníků kultury a ochrany přírody, které jsou postavené na vzájemném respektu, otevřenosti a důvěře. V tomto duchu hodlá vedení MVČ nadále vztahy s odborovou organizací rozvíjet.
- b) Pro zajištění lepšího řízení pracovních vztahů a pro lepší a smysluplnější organizaci práce bude vybudován a nasazen vnitřní karierní systém MVČ. Bude navazovat na již vydané nové vnitřní předpisy MVČ, jež s jeho zavedením počítají. U odborných pracovníků bude systém definovat základní etalony jejich práce, čímž bude vytvářet přehlednější podmínky pro spravedlivější odměňování a individualizovanější úkolování. Pro dělnické profese bude utvářet přehlednější pracovní rámec. Pro všechny bude systém definovat procesy sebevzdělávání zaměstnanců atp. V rámci nasazení systému dojde k celkové úpravě pracovních vztahů v MVČ.
- c) Oblast sebevzdělávání zaměstnanců napříč profesemi bude rozvinuta do mnohem širší podoby, a to včetně akumulace příslušných finančních prostředků pro její zajištění. Součástí procesu bude i sebevzdělávání vedoucích zaměstnanců MVČ v oblasti řídicích kompetencí.
- d) V návaznosti na rozvoj agend a rozpočtu MVČ bude vedení muzea usilovat o posílení počtu pracovních pozic vybraných profesí tak, aby byly odstraněny nedostatky limitující výkon příslušných činností. (Jde např. o přírodovědecké oddělení, regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu, oddělení ochrany sbírky a provozní oddělení.) Současně bude pokračovat trvalý proces optimalizace pracovních pozic a jejich pracovních náplní tak, aby nedocházelo k nevhodnému nakládání s pracovními silami.
- e) Vedení MVČ bude hledat cesty, jak posílit stávající systém zaměstnaneckých benefitů, a to i přes celkově omezené možnosti tvorby FKSP dané legislativou. Současně bude věnovat zvýšenou pozornost smysluplným volnočasovým akcím pro zaměstnance.
- f) MVČ nadále počítá se zajištěním kustoské služby a ostrahy budov formou outsourcingu. Tento systém bude MVČ nadále rozvíjet a zkvalitňovat.

3. Ekonomika

V ekonomické oblasti je obecným cílem MVČ systematicky pracovat na své strategické ekonomické stabilitě.

- a) MVČ bude racionálně a se strategickým výhledem udržovat vysoký podíl vlastních a grantových příjmů ve vztahu k celkovému objemu rozpočtu MVČ. Cílem je udržovat stav, jenž bude vhodně napomáhat přiměřené míře ekonomické i rozhodovací autonomie MVČ tak, aby MVČ disponovalo ekonomickými i procesními podmínkami pro účast v ekonomicky významných projektech komerčního či grantového charakteru.

- b) Vedení MVČ bude v rámci udržování ekonomického zdraví organizace věnovat soustavnou pozornost vývoji poměru mzdových a nemzdových prostředků v rozpočtu a tento poměr optimalizovat v návaznosti na aktuální situaci MVČ.
- c) MVČ se bude muset systémově ekonomicky a organizačně připravit na předpokládanou sestupnou trajektorii v oblasti velkých záchranných archeologických výzkumů. Tato trajektorie bude mít významný dopad na celkovou ekonomiku MVČ.
- d) Strategickým cílem MVČ je v návaznosti na ekonomické možnosti významným způsobem posilovat fond investic. Tento cíl je nesen nutností disponovat prostředky pro větší akvizice nad rámec akvizičního příspěvku zřizovatele či grantu MK ČR tak, aby MVČ mohlo efektivně doplňovat sbírku o větší komodity či kolekce. Druhým důvodem je potřeba zajistit technologickou konkurenceschopnost zejména těch oddělení MVČ, která vykonávají činnost v oblasti VaVal a konkurují nejvyspělejšími pracovišti v ČR.
- e) Stejným strategickým cílem MVČ je v návaznosti na ekonomické možnosti významným způsobem posilovat rezervní fond. Tato potřeba je dána relativně nízkým podílem příspěvku zřizovatele vůči vlastním příjmům v rozpočtu MVČ. Vlastní příjmy jsou přitom významnou měrou tvořeny komerční činností MVČ v oboru záchranných archeologických výzkumů, což s sebou nese výrazně vyšší riziko výkyvů formálních hospodářských výsledků na konci kalendářního roku. Zůstatek v rezervním fondu, který bude vyšší než obvyklý, toto riziko eliminuje a poskytne organizaci ekonomickou stabilitu.

4. MVČ a stranická politika

Historie Muzea východních Čech v Hradci Králové sahá do roku 1880. Po určité období své existence bylo MVČ státním muzeem zřizovaným Ministerstvem kultury ČR. Aktuálním zřizovatelem MVČ je Královéhradecký kraj. MVČ bude proto cíleně budovat takové postavení v očích veřejnosti i zřizovatele, aby bylo vnímáno jako seriózní, vážená a významná instituce.

- a) Historická tradice a postavení MVČ v ČR jej zavazuje k důstojnému a etickému vystupování a jednání. Ve spojení s posláním a rolí muzeí v české a světové společnosti tento fakt zavazuje MVČ k maximální možné nezávislosti na stranickém a politickém boji. MVČ proto bude vždy jednat tak, aby si tuto nezávislost udrželo.
- b) Nezávislost na stranickém politickém boji považuje MVČ za samozřejmost i ve formálních vystoupeních a institucionálních krocích představitelů MVČ.

5. Vztahy se zřizovatelem

- a) MVČ bude rozvíjet vzájemné vztahy s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje a jeho dalšími organizacemi na principech vzájemné důvěry, respektu a partnerství.